

1. Ujumise esimese ametliku maailmarekordi püstitas 1905. aasta 3. detsembril Viinis tänapäeva Slovakkia pärit mees, kes võitis olümpiamängudel 3 kuld, 5 hõbedat ja 1 pronksi, tuli oma karjääri jooksul Inglismaa, Austria, Saksamaa ja Ungari meistriks, üks meistritiitel oli tal ette näidata ka rulluisutamises. Lisaks oli ta kõva kergetõustiklane, aerutaja ja jalgpallur. Kes?

2. Noorpõlves oli ta Tartu noortemeister kuulitõukes, odaviskes ja kõrgushüppes. Tartu ülikooli arstiteaduskonnast visati ta välja, sest keemiaõppejõud olivat sportlasi vihanud. Fred Kudu sokutas ta küll kehakultuuriteaduskonda ümber, sest arvas, et mees on kõige andekam kümnevõistlejana, kuid seal püsis ta paar nädalat. „Viimase tõrvatilga

meepotti valas meie kursuse vanem Adamson, kes hiljem töötas partei keskkomitees. Ta taotles kursusele kommunistliku kursuse nimetust, ja kui see soov läbi ei läinud, siis oli Adamson veendunud, et süüdistada saab ainult ..., kes suitsetab. Ütlesin Adamsonile, kes oli suusataja, et täida enne spordis teine järk ja mine siis minu peale kaebama, et ma suitsetan. Seejärel ütlesin ka Kudule, et ma ei kavatse sellisel kursusel õppida,“ on tollal juba meistersportlane olnud mees meenutanud. Seejärel astus nooruk hoopis Tartu muusikakooli laulmist õppima, läbides konkursi 56 tahtjat neljale kohale, kuid viidi kiiresti sõjaväkke. Kes on see aastatel 1969-1971 Tondi tankirühma komandörina „töötanud“ mees?

3. Pildil on kindlus, kuhu joostakse mööda 5834 m pikkust trassi, mis suures osas kulgeb mööda serpentiine. Tegemist on ... jooksuga läbi ajaloo. Esimest korda joosti 1996, pärast 1999. aastat

traditsioon katkes, kuid see taaselustati 2009. aastal. Jooksurajal on tänavaid, jalgrada, munakiviteed, muru. Raja keerukuse tõttu kutsutakse osalema kuni 30 maailma parimat pikamaajooksjat ja kuigi paljud ässad on kohal, pole ülisuurtel tähtedel seda keerulist jooksu võita õnnestunud. Algselt oli see jooks iseseisev, alates 2009. aastast korraldatakse seda koos sama linna maratoniga. Algselt Singidunumi nime kandnud kindlus rajati u 2300-2400 a tagasi, praegu on kindluse nimi Kalemegdan. Mis linn?

4. See kirjanik kuulus Eesti jalgpallipioneeride hulka. Ta kuulus Meteori jalgpallimeeskonda, mis 1909. aastal pidas Eesti esimese ametliku jalgpallimatši Merkuuri vastu. Ei ole küll teada, kas ta selles mängus platsil käis. Hiljem kuulus ta Tallinna Jalgpalli Klubi (TJK) asutajate hulka ja mängis selle meeskonnas ning saavutas esimestel Eesti meistrivõistlustel 1921 TJK koosseisus hõbemedali. Peagi pärast seda tegi tiisikus mehe sportlaskarjäärile lõpu. Kirjanikuks hakkas ta enne sõda, 1938. aasta Looduse romanivõistlusel sai III koha Mardika varjunime all romaaniga „Tint“, järgmisel aastal oli Mardika „Konarline tee“ aga koguni romaanivõistluse võitja. Nendest raamatutest märksa rohkem hindavad kirjanduslõulased aga paguluses ilmunud romaani „Uus evangeelium“. Kes?

5. Kellest jutt? Tema ema on norralanna, isa sakslane, noorpõlves soovis saada mäesuusatajaks, kuid pärast õnnetust, kus lõhkus põseluu ja kaotas peotäie hambaid, otsustas pühenduda laskesuusatamisele. Laskesuusatamisega tegeleb ta praegugi ja peab seda enda põhialaks, ometi on tema jaoks olnud edukam murdmaasuusatamine, kust on tal ette näidata hõbemedal nii MMilt kui ka OMilt. Laskesuusatamises võistleb ta tänavu täiskasvanute seas alles esimest täishooaega, seni on tema parimaks saavutuseks teised kohad sprindis ja jälitussõidus, kusjuures tegemist oli tema 4. ja 5. stardiga MK-sarjas.

6. 1980 oli ta Kanada hoki olümpiakoondise kapten, pärast seda võttis ette ülimalt kummalise sammu ja oli kaks aastat mängivaks treeneriks Jaapanis. 1982, juba 26aastasena, liitus oma kodulinna klubi Edmonton Oilersiga, mille koosseisus tuli viiekordseks Stanley karika võitjaks. See kaitsemängija veetis sisuliselt kogu oma karjääri Oilersis, lõpparve võttis ta mitu korda – esmalt 1986, kuid siis mõtles pooleteise kuuga ümber, seejärel 1987, kuid naases play-offideks, siis 1990. aasta hiljem liitus siiski üheks hooajaks Vancouveri Canucksiga. Et mees oli juba 1975. aastal alustanud meditsiiniõpingutega, oli tema hüüdnimeks Doctor Hockey. Praegu on ta Edmontonis perearst. Tema poeg ja tütar on samuti jääl, kuid mõlemad kiiruisutajad (tütar short track) ning mõlemad esindasid Kanadat mullusel olümpial, paraku suurema eduta. 22. jaanuari seisuga oli poeg selle hooaja maailma edetabelijuht 500 meetris. Kuidas on nende ühine prekonnanimi?

7. Kui teie pallid on sinine ja must ning vastasvõistkonnal punane ja kollane, siis mis mängu te mängite?

8. Võrreldes Pekingi olümpiaga ei peeta Londonis võistlusi pesapallis ja softpallis, mille ROK kavast välja jättis. Küll on aga võrreldes Pekingiga Londonis ka midagi lisandunud, mida kunagi varem olümpia kavas pole olnud. Mis?

9. Kellest jutt? 1972 võitis olümpiakulla Solingul, 1964 pronksi Lendaval Hollandlasel. 1978 ja 1979 tuli maailmameistriks Staril, 1967, 1973 ja 1983 5,5 klassis. Seitse korda on tulnud maailmameistriks ka jääpurjetamises. 1992 oli America Cupi võitnud jahi America kapten. Juba tema isa oli asutanud eduka paadifirma, mida praegu veab küsitava nime poeg. Selle perefirma paadiga võistlevad praegu ka vennad Tõnisted. Kuidas on purjetaja või paadi nimi?

10. Kes oli esimene eurooplasest sumotori, kes sai ozekiks (2005) ja võitis basho (2008)?

11. Suurim raskus, mida inimene on tõstmisvõistlustel pea kohale saanud on 266 kilo, juhtus see aastal 1988 Canberras ja sellega sai hakkama valgevenelane, kes võitis Moskva OM kulla ja 12 aastat hiljem Barcelonas hõbeda. Kes? Praegu on üliraskekaalu kehtiv MR 263,5 kg.

12. Paraolümpiamängude kavas on lisaks ratastoolis teatesõitutele neli võistkondlikku ratastooliala. Kaks neist on petanque'i sarnane boccia ja tennise paarismäng. Millised on ülejäänud kaks?

13. Pildil olev mees saavutas Stockholmi olümpiamängudel kuuenda koha viievõistluses ja 16. koha kümnevõistluses, aga tema panus spordilukku on suurem. Ta oli tuntud oma armuafääride poolest, millest tuntuim on soomlanna Lillian Dresdeniga (kes sünnitas ka tema ainukesed lapsed). Tema suur Aasia kunsti kogu pani aluse San Francisco Aasia kunsti muuseumile. Kes?

14. Clint Eastwoodi 2006. aastal valminud filmi „Kirjad Iwo Jimalt“ üheks peategelaseks on olümpiavõitja kolonel parun Takeichi Nishi, kes oli Iwo Jimal tankirügemendi komandör ja hukkus lahingus. 1932 võitis ta aga Jaapanile olümpiakulla, mis on seni sel alal ainsaks jäänud. Mis alal?

15. Kuni eelmise hooajani oli neid šveitslasi kaks – Luca Cereda (1999 ja 24.) ja Michel Rieser (1997 ja 14.), keda üheskoos kutsutakse „Swiss misses“. Mullu 25. juunil lisandus kahele šveitslasele kolmas – Nino Niederreiter (5.). Seda, kas temastki saab „Swiss miss“, ei ole veel teada. Millest jutt?

16. Küsitav Saksamaa maletaja (1818- 1879) võitis kolm suurturniiri: London 1851, London 1862 ja Baden-Baden 1870. Aastatel 1851-1858 ja 1861-1866 oli maailma juhtiv maletaja. Kaotas 1858 Paul Morphy ja 1866 Wilhelm Steinitzile. Elo reitingusüsteemi leiutaja Arpad Elo arvestuste kohaselt oli see mees esimene maletaja, kelle reiting kerkis üle 2600. Kes?

17. Kellest jutt? Ta on mitmekordne olümpiavõitja ja maailmameister, andnud olümpiavande, tema initsiaativil leevendati oluliselt profisportlase mõistet ja sportlased võisid saada sporditegemise eest raha riigilt ja ka erasektorist, ilma, et nad seaksid ohtu enda olümpiakõlblikkust. Just tema initsiaativil viidi sisse võistlusvälised dopingukontrollid. Praegu on ta Laureuse spordiakadeemia esimees, seda tegelikult akadeemia asutamisest aastal 2000. Ta on ka ühe ülikooli audoktor.

18. Andrei Kirilenko mängib NBAs juba pikemat aega, tänavu on teiseks venelaseks mullu New Yorki siirdunud mees, kes on Knicksis Amare Stoudemire kõrval teiseks keskmängijaks. 216 cm pikkune 24astane torn on ka Venemaa koondise keskmängija. Enne lombi taha siirdumist mängis ta Himkis. Kes (pildil)?

19. Eelmisel pühapäeval oli Eesti selle spordiala alaliidu esimene uudis selline: „... suusamaratonil“ EMT Estoloppet pikamaasuusatajate sarja (kokku 6 maratoni) esimene osavõistlus "Viru maraton" 42km vabatehnikas. 963 osavõtjat

Joosep Karlson 96.koht 2,23,02 M17-2.koht

Andreas Baum 117.koht 2,27,30 M17- 3.koht

Uko Kõrge 268.koht 2,43,54

Marek Koplus 340.koht 2,49,54

Kaarel Alupere 384.koht 2,54,13

Karl-Erik Kõrge 501.koht 3,04,09

25km.vabatehnikas. 299 osavõtjat

Anette Baum 57.koht 1,49,57 M15- 3.koht

Ja järgmine uudis: Juunioride MM mis algselt pidid toimuma Leedus (Trakais) 05.-07.augustil on üle viidud Brandenburgi (GER) 29.-31.juulile. Alaliidu (õigemini küll föderatsiooni kontor asub Tartus Aasa 1, president on Euronicsi kaupluste omanikfirma Sandman boss Martin Pedai. Mis ala?

20. Paljud Eesti endised ja praegused tippportlased on rääkinud golfist kui mõnusast meelelahutusest. Eesti golfi 2010. aasta edetabelist leiame muude alade tuntumatest tegijatest kõige kõrgemalt, 50. kohalt, ühe endise sportlase ja praeguse Eesti mõistes tipptreeneri, kelle sportlaskarjäär vigastuste tõttu paraku 26aastaselt otsa sai. Ta ise on mõne aasta eest öelnud, et kui tal kunagi lapsed sünnivad, siis soovib ta neil proovida kolme spordiala – tennist, korvpalli ja golfi. Kes on see Otepää golfiklubi esindav spordimees? Taustaks võib lisada, et golfiedetabelis on 69. kohal endine kõrgushüppaja Tarmo Valgepea ja 107. kohal Ago Markvardt, rohkem n-ö kõigile tuntud sportlasi sellest rankingutabelist ei leia.

21. Tegemist on Rootsi suuruselt 24. linnaga ja ainukese Rootsi linnaga, mis on asutatud XVIII sajandil. Analoogiliselt meie Otepäega on tegemist Rootsi talvepealinnaga – linn kutsubki ennast marketingis Vinterstaden. Et u 60 000 elanikuga linn asub keset Rootsit, kutsutakse end ka Rootsi keskpaiagaks. Linn on korduvalt kandideerinud taliolümpia korraldajaks, seal on toimunud kiirusutamise, suusaorienteerumise ja laskesuusatamise MM. Vapi taust on sinine, põder hõbedane. Mis linn?

22. See omaaegne Eesti spordikuulsus olevat olnud nii kõva leilivõtja, et peletanud kõik teised lavalt alla. Ta oli hea sõber Jaan Koortiga, kes teda kunstilma saladustega tutvustas. Koorti kaudu tutvus ta soome kunstniku Wäinö Aaltosega. Spordisangar on ise meenutanud: „Ükskord olin Aaltosel ka abiks, siis kui kunstnik lasi müügile Kivi romaaniainelisi reljeefe ja nõudmine nende järele oli väga suur. Töötasime mitmekesi. Aaltonen ühes pojaga valas kipsi, mina lakkisin ja kujuri abiline kuldas. Kord kinkisin Aaltosele sünnipäevaks Albrecht Düreri gravüüre. Mul oli neid 45 lehte. Aaltonen laskis siis mul oma ateljeest valida ühe oma töödest. Valisin „Pea“ - portree kujuri abikaasast.“ Ka spordimehest endast sai hiljem kunstnik. Kellest jutt?

23. Kes on need suhteliselt sarnaste asjadega spordiajalukku jälje jätnud mehed??

24. Salt Lake City olümpia avamisel kandsid olümpialippe eri kontinentide ja elualade esindajad. Keskkonda esindas Jean-Michel Cousteau, kultuuri Steven Spielberg, sporti Jean-Claude Killy, Okeaaniat Cathy Freeman, Ameerikat John Glenn, Aasiat Kazuyoshi Funaki. Glenn on otsapidi poliitikas olnud, aga Aafrikat ja Euroopat esindasid lipukandjatena kaks rahvusvahelises mastaabis poliitikutena väga tuntud meest, kes on mõlemad saanud ka Nobeli rahupreemia. Kes?

25. Pildil olev mees esindas rahvuskoondist 62 mängus ja lõi 3 värvat. Tema hüüdnimeks oli Elajas. Ta on võitnud klubiga Eurokarika, 1996 oli just tema see, kes lõi veerandfinaalis Inglismaa vastu penalti mööda ja tänu sellele tuli meeskonnal koju sõita. Praegu tegutseb ta oma esimese koduklubi abitreenerina kunagisest klubikaaslasest peatreeneri Michael Laudrupi käe all. Tegev mängijakarjääri lõpetas ta 2005. aastal. Spordimaailmas on temast ilmselt aga oluliselt tuntum temaga sama perekonnanime kandev vennapoeg. Kellest jutt?

26. Tädi on olümpiavõitja ja -hõbe, teisel tädil on olümpiaalt kaks kulda ja hõbe. Nende kahe õepoeg on aga sööstlaskumise kehtiva maailmarekordi 250,7 km/h omanik. Kuidas on nende ühine perekonnanimi?

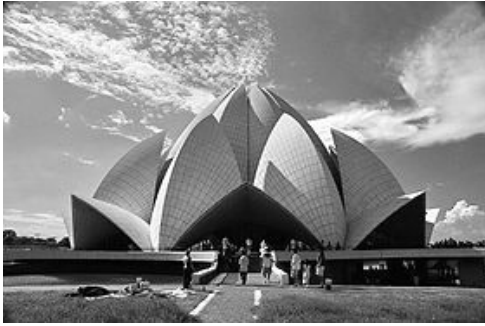
27. Isa parimateks saavutusteks jäid hõbemedal Euroopa meistrivõistlustelt ja neljas koht Berliini OMil. Pojast sai jalgrattur, kes peab ise enda suurimaks saavutuseks rahvaste spartakiaadi 12. kohta jalgrattakrossis, kuigi medaleid võitis ta maanteel. Treeneriks hakkas praegu 71 aasta vanune poeg juba 21aastaselt, tema õpilastest on tuntuimad Raido Kodanipork, Toivo Suvi ja Ivar Mones. „Mu naine on Tallinnas 50 aastat ujumistreener olnud, kahepeale on meil juba 100 treeneriaastat kogunenud. Peaks olümpiakomiteele kirja saatma, et me nüüd 100 aastat treenerid olnud, äkki lubatakse pensionile!“ on ta ise öelnud. Kuidas on nende ühine perekonnanimi?

28. Kes? 1998 sai see 11. oktoobril 1983 sündinud maletaja noorimana maailmas suurmeistriks, 2002 aga noorimaks male maailma-meistriks (FIDE versioon). 2009 kaotas kiirpartiide järel FIDE maailma karikavõistluste finaalis Boris Gelfandile. Ta on esimene tippmaletaja, kes on pidanud andma mobiiltelefoni helisemise tõttu vastasele loobumisvõidu, juhtus see tema 20. sünnipäeval kui ta mängis Euroopa meeskondlikel meistri-võistlustel oma koondise esimesel laual Rootsit esindava Jevgeni Agresti vastu. Praegu on ta ELO koefitsiendiga 2744 maailmas 11. kohal.

29. Venemaa esimene olümpiavõitja Nikolai Panin-Kolomenkin oli mitmekülgne sportlane ja harrastas lisaks iluuisutamisele veel mitmeid alasid. 1912 Stockholmis oli ta kohal treenerina ja võistles ka ise, kusjuures ise sai ta 8. koha, tema treenitav meeskond aga võitis hõbeda. Kui Iluuisutamises tuli ta Venemaa meistriks vaid 5 korda, siis sel teisel alal võitis ta Venemaa meistrivõistlustelt 23 kulda. Mis alal osales Panin-Kolomenkin Stockholmis?

30. Selle kuulsa Euroopa jalgpalliklubi fännid kutsuvad ennast Hauakaevajateks, õigemini andsid neile nime sama linna teise suure klubi fännid Hauakaevajate lemmikute valdavalt musta mänguvormi järgi. Fänniliikumine jaguneb kolme suurde rühma – Lõunarinne, Hauakaevajad 1970 ja(siia käib linna nimi) Hauakaevajad. Nende sees on omaette väiksemad rühmad nagu näiteks Erotica, Alcatraz, Brain Damage, South Family, Head Hunters jne. 2005. aastal läks klubil kehvasti – Meistrite ligasse ei pääsetud, UEFA sarjast kukuti välja ja koduses karikasarjas saadi tappa kolmanda liiga klubi käest. Hauakaevajad kuulutasid välja boikoti ja klubi mängis kaks hooaega pooltühjade tribüünide ees kuni 2007. a mais muudeti klubi juhtkonda ja fännid soostusid boikoti lõpetama. Samal sügisel diskvalifitseeriti klubi aga Hauakaevajate vägivaldsuse tõttu aastaks UEFA sarjast. Parimaks tulemuseks rahvusvahelisel tasemel on finaaliõudmine Euroopa karikasarjas, kus jäädi alla Madridi Realile 1:2. Sel hooajal läks Meistrite liigas kehvasti, grupimängudele ehk 32 hulka küll pääseti, kuid oma grupis jäädi kuivalt viimaseks. Mis klubi?

31. Selle usundi tuntuimad esindajad avaliku elu tegelaste seas on Dizzy Gillespie ja Perry Masoni telesarjas Della Streeti mänginud Barbara Hale'i kõrval kahtlemata olümpiavõitjad Cathy Freeman ja Nelson Evora. Pärsiast pärit usundi alguseks loetakse 1844. aastat, selle järgijaid on maailmas 5-6 miljonit, neist ca kaks kolmandikku Aasias ja veerand Aafrikas. Pildil on selle usundi tempel Delhis. Mis usund?

32. Ujumises purustati nn imetrikoode abil pea kõik rekordid. Naistel on vanim rekord pärit aastast 2007, meeste ujumises on 4x100 ja 400 kompleksi rekordid Pekingi olümpialt, ülejäänud 2009. aastast. Vaid üks rekord on pärit aastast 2001. Kes ja mis alal?

33. Millisel kümnevõistlualal on kõigi aegade parima kümnevõistluse sees saavutatud tulemuse ja maailmarekordi eest võimalikult saada olevate punktide vahe vähim (82 punkti) ja suurim (390 punkti)? Näiteks – Erki Noole 8.22 ja Mike Powelli 8.95 vahe oleks 195 punkti.

34. 2008. aasta Pekingis võrkpalli olümpiakulla võitnud USA meeskonnast enamus mängis välisklubides, neist omakorda enamus ühes riigis. Millises riigis teenis Pekingi eel leiba tervelt 5 12st USA võrkpallikoondise liikmest?

35. Pärast seda, kui naistele tehti oma laskmisalad, on suveolümpiamängudel kaks ala, kus mehed ja naised saavad üheskoos võistelda. Mis alad need on?

36. Juudi spordikuulsuste hallis on sportlasi paljudest riikidest, nende seas ka üks, kelle nime taha on märgitud Soome lipp. Mehe nimi on Elias Katz, tal on 1924. aasta olümpiamängudel ette näidata individuaalne hõbe ja võistkondlik kuld. Samal aastal siirdus ta saksamaale, kust lahkus 1933 Palestiinasse, kus tegutses treenerina. Kuna Palestiina pidi algselt osalema Londoni olümpial, valiti ta koondise treeneriks. Siis puhkes 1947. aasta sõda, Katz oli sõjas brittide filmioperaator ja ta sai surma araablaste rünnakus Gaza lähedal. Mees oli siis 46aastane. Küsimus on aga, mis oli tema põhiala ehk mille eest sai ta 1924 olümpial hõbemedali.

37. Kaka on eesti keeles nimeks päris naljakas, aga Brasiilias (ja ilmselt ka Portugalis) on see suhteliselt tavaline nimest tulenev hüüdnimi. Umbes nii, et Ivanist saab Vanja, Voldemarist Volli, Augustist Kusti ja ... Kaka. Mis nimi sobib punktiirile ehk mis nime Kaka vanemad lapsele sündides panid?

38. Kes on see pildil olev spordikuulsus, kes ajakirja Maxim hinnangul on elus olevate sekslegendide nimistus kuuendal kohal? Maximi andmetel on mees maganud 2500 naisega, ehkki t ise on väitnud, et erinevaid naisi on tal olnud 800-900. Kuigi ta pole prantslane ja prantsuse keel pole ta emakeel, on ta kirjutanud prantsuse keeles mitu romaani ja on ka Auleegioni ordeni kavaler.

39. Kes meestest on jooksnud 100 m kõige rohkem kordi 10,00 või kiiremini? Ta on sellega lubatud tuulega saanud hakkama 65 korda, lisaks on tema nimel ka kõige rohkem aegu 9,90 või kiiremini (29).

40. Mis aastal hüpati välisvõistlustel viimati kõrgust 2.40 või rohkem? Hakkama sai sellega venelane Vjatšeslav Voronin ja koht oli London.

1. Zoltan Halmay
 2. Jaak Lipso
 3. Belgrad
 4. Voldemar Õun
 5. Miriam Gössner
 6. Isa Randy, poeg Jamie ja tütar Jessica Glegg
 7. Krocket
 8. Naiste poks
 9. Harry „Buddy“ Melges, Melges 24
 10. Kaloyan Mahlyanov e Kotooshu
 11. Leonid Taranenko
 12. Korvpall, ragbi
 13. Avery Brundage
 14. ratsutamine
 15. NHL I ringi draft
 16. Adolf Anderssen
 17. Edwin Moses
 18. Timofei Mozgov
 19. Aerutamine
 20. Indrek Visnapuu
 21. Östersund
 22. Jüri Lossman
 23. Dick Fosbury, Jan Boklöv
 24. Desmond Tutu ja Lech Walesa
 25. Miguel Angel Nadal
 26. Goitschel
 27. Puusepp (isa Edgar, poeg Toomas, pojanaine Krista)
 28. Ruslan Ponomarjov
 29. laskmine
 30. Belgradi Partizan
 31. Baha`i
 32. Grant Hackett 1500 m
 33. 110 m tõkkeid ja ketas
 34. Venemaal
 35. Ratsutamine, sulgpall (segapaarismäng)
 36. 3000 m takistusjooks, kuld 3000 m meeskonnajooksus
 37. Ricardo
 38. Ilie Nastase
 39. Asafa Powell
 40. 2000
-